

GRAVAMEN, -vám'n, m. pl. — *mina*. (lat.) Besvär, som anföres öfver något.

GRAVATIONSBEVIS, -- tschönsbevi's, n. 5. Intyg, som läntagare lemnar, innehållande uppgift om äldre in-teckningar i den egendom, som belånas.

GRAVE, gråve. (ital.; i musik) Allvarsamt, högtidligt.

GRAVERA, v. a. 1. I. (lat. *Gravare*) 1) Besvära, trycka. — 2) (om skuld) Belasta. *Hans egendom är g-d med mycken skuld.*

GRAVERA, v. a. 1. II. (fr. *Graver*, af t. *graben*, gråfva) 1) Antingen med grafstickel (egentlig Kopparstickning), eller genom etsning, eller medelst den s. k. svarta konsten, uti plåtar af koppar, messing, stål, tenn eller zink åstadkomma inskurna (graverade) figurer eller teckningar, hvilka sedan afstryckas. *G. i koppar, i stål.* Man säger äfv. *Sticka i koppar*, o. s. v. *G. i trä*, skära (figurer) i trä, för aftryckning. — 2) Sticka eller utskära (namn o. s. v.) i sigiller af metall eller sten. *G. ett pitschaft, ett sigill. G. ett namn i ett sigill.*

GRAVERANDE, n. 4. Förfarandet, då något graveras (II).

GRAVERING, f. 2. 1) Se *Graverande*. — 2) De figurer, som uppkomma, då man graverar. — 3) Konsten att graveras.

GRAVIS, gråviss, m. sing. (lat.) Benämning på en af accenterna i grekiska språket (').

GRAVITATION, --- tschón, f. sing. (af lat.) Tyngdkraft. — *Ss. G-slag.*

GRAVITET, -- ét, f. sing. (lat. *Gravitas*) 1) Tyngd. — 2) Allvarsamhet, värdighet. — 3) Vigt.

GRAVITETISK, a. 2. 1) Allvarsam, högtidlig. — 2) Tillgjordt vigtig eller värdig.

GRAVOR, -vår, m. sing. Ett slags vid sorgdrägt, utan ärmar, som bäres af hofdamer vid kungssorg.

GRAVUR, -vyr, m. 3. (fr. *Gravure*) Aftryck på papper af stål- eller kopparstick. Skrifves äfv. *Gravyr*.

GRAVURMASKIN, -vyrmaschi'n, m. 3. Ett slags maskin, som begagnas till gravering, för att åstadkomma gravurer med skuggor af råta linier, hvilka ligga tätt tillsammans, och på mycket regelbundna afstånd ifrån hvarandra. Skrifves äfv. *Gravrymachin*.

GRAVÖR, -ör, m. 3. (fr. *Graveur*) Kopparstickare, stålstickare, sigill- eller pitscherstickare.

GREBBA, gråbba, f. 4. (prov.) Fullyväxt, stor och grof flicka.

GRECISM, gresi'ssm, m. 3. Egenhet, tillhörig grekiska språket.

GREDELIN, se *Gridelin*.

GREFLIG, a. 2. Som tillhör eller har afseende på en greve. *Den g-a familjen.* — 2) Som tillhör, har afseende på eller säges om grefvar i allmänhet. *G-t stånd. G. värdighet.*

GREFSKAP, n. 3. o. 5. 1) (fordom) a) Distrikt, som en greve styrde. Jfr. *Grefve*. — b) En grefves besittning, såsom län under kronan. — 2) (nu) a) Grefligt stånd, greflig värdighet. — b) Titel på någon liten landsdel, som ingår i vissa furstares titlar, emedan dess innehafvare fordom varit grefvar. — c) Titel på mindre distrikter i vissa länder, t. ex. i England och N. Amerika, svarande ungefärligen emot Härad hos oss.

GREFVAR, m. 2. pl. (t. *Grieben*) De till slut återstående hopkrumpna hinnorna vid smältning af ister.

GREFVE, grève, m. 2. pl. *grefvar*. 1) (fordom) a) (ursprungl.) Styresman i ett visst mindre distrikt, ungefär af samma vidd, som de nuvarande grefskaperna i England. — b) Domare i ett sådant distrikt. — c) (under Carolingerna, i Frankrike och Tyskland) Embetsman, som inom ett visst område uppar skatterna, höll ordningen vid makt och förde befälet öfver de trupper, hvilka derifrån ställdes i fält; i allmänhet benämning på alla högre embetsmän, som ägde att befalla å kronans vägnar. Desse voro, allt efter deras olika befattningar, af flera slag, såsom: Mark-, Gau-, Burg-, Cent-, Ding-, Wild-, Holz-, Stall-, Wic-, Send-Grefvar. — d) (längre fram i medeltiden) Ärftlig innehafvare af ett sådant embete såsom vasall under landsherrn. — e) (i Sverige, sedan Erik XIV intill Reduktionen) Innehafvare af högsta adliga värdigheten i riket jemte en titeln och värdigheten åtföljande förläning, kallad Grefskap. — Äfv. blott titel, som medlemmar af en sådan verklig grefves familj förde. — 2) (nu) Innehafvare af adelig värdighet, med högre rang än friherre, således i Sverige den högsta. Förkortas ofta i samtalsspråket till *Gref*, isynnerhet framför namn, som börjas med vokaler. (Fam. talesätt) *I g-us tid*, väl till pass, ganska lägligt, i rättan tid, i en lycklig stund. Detta talesätt har afseende på den tid i medlet af 1600-talet, då greve Per Brahe ägde Kajana m. m. i Finland, och der genom sin mildhet förvärfvade sig inbyggarnes kärlek.

Anm. Ordet torde rättast böra härledas ifrån det anglos. *Gerefa* eller *Geneve*, hvaraf sedan äfven det engelska *Sherif* tros hafva kommit. I saliska lagen (hos de gamla Frankerna) återfinnes det latiniseradt till *Grafo*, *Gravio* eller *Graphio*, hvaraf sedan det tyska *Graf*, i Sverige förvandladt till *Grefve*. Ihre anser sjelfva ursprungordet *Gerefa* härleadt af det götiska verbet *Refan* ell. *Refon*, straffa.

GREFVINNA, f. 4. 1) En grefves gemål eller enka efter en greve. — 2) Säges om och till ett ogift fruntimmer af grefligt stånd, eller ett gift fruntimmer af detta stånd, som har en ofrånse person till man. — 3) (fordom) Innehafvarinna af en sådan förläning, som kallades Grefskap.

GREGORIANSK, a. 2. *Ga tidräkningen*, benämning på den af påfven Gregorius XIII år 1582 införda, i Sverige först år 1753 antagna, nya tidräkningen, äfv. kallad Nya Stilen.

GREK, m. 3. 1) Inbyggare i Grekland. — 2) Mansperson, född af grekiska föräldrar.

GREKINNA, f. 4. Kvinna, född af grekiska föräldrar, eller som längre tid vistats i Grekland. **GREKISK**, a. 2. Som tillhör eller har afseende på Grekland eller grekiska folket; som är född, inhemska, finnes, växer ell. tillverkas i Grekland; äfv. derifrån kommen, eller der brukad.

GREKISKA, f. sing. Grekiska språket.

GREKVÄN, m. 3. pl. — *vänner*. 1) (i allm.) Vän af grekiska nationen. — 2) Benämning, under Grekernes sista frihetskrig, på dem, som önskade Grekerna lycka i sitt företag eller på något sätt understödde dem.

GREN, f. 2. 1) Från stammen ått sidan liksom en arm utgående lem på träd eller buske; äfv. ifrån en sådan utgående mindre utgrenning. *Stor, liten g. G-ar och qvistar på ett träd.* — Bildar åtskilliga sammansättningar, såsom: Träd-, Al-, Ek-, Lönngrn, m. fl. — 2) Säges i utsträckt mening om hvarjehanda saker, som i afseende på form eller läge hafva likhet med grenarna på ett träd. *G-arne på ett hjorthorn*, de tyenne från hvarandra utgående delarne deraf.